

R Wieści anizowskie

Nr 8 (78)
Sierpień 2003
Cena 1,50 zł.
ISSN 1509-6025

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

Starostowie Dożynek
oraz Organizatorzy zapraszają
na GMINNE DOŻYŃKI 2003
które odbędą się 31 sierpnia 2003 r.
w Staniszewskim

ciąg dalszy na str. 2

Impreza cieszy się ogromną popularnością i swą rangą przewyższa nawet Festiwal Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym. W bieżącym roku wzięło udział bardzo dużo wykonawców – ogółem wystąpiło 230 zespołów i solistów (punktów programu). Nasz zespół wystąpił w dniu 8 sierpnia. „Mazurzanki” za zdobycie I miejsca w grupie dorosłych otrzymali dużą spinę góralską oraz nagrodę pieniężną w kwocie 200 złotych. Młodsze dziewczęta za zajęcie II miejsca w swej grupie wiekowej otrzymały 100 złotych.

ciąg dalszy na str. 3

Zawodnicy podzielili się na dwie grupy pod względem sposobu zdobycia pucharu: pierwsza nastawiona na ilość ryb, druga na jakość, czyli „zaczaiła się” na grube ryby. Po kilku godzinach zmagania z przyrodą okazało się, że pierwsza opcja zwyciężyła. Wygrali zawodnicy, którzy wyciągali często, ale małe sztuki: ukleje i płocie. Grubej ryby tym razem nie dały się złapać.

ciąg dalszy na str. 6

Doroczne Święto Plonów

Starostowie Dożynek

MARIA BIAŁAS – mieszkanka Mazur, 46 lat, mąż Czesław, dzieci pięcioro. Prowadzi gospodarstwo rodzinne ukierunkowane na produkcję bydła mlecznego o powierzchni 11 ha (łącznie z dzierżawą).

LESZEK WERSTAK – mieszkaniec Stanisławskiego, 48 lat, żona Grażyna, dzieci czworo. Prowadzi gospodarstwo rodzinne o powierzchni 18 ha ukierunkowane na produkcję trzody chlewnej.

oraz Organizatorzy zapraszają na
GMINNE DOŻYNKI 2003
które odbędą się 31 sierpnia 2003 r.
w Stanisławskim.

W programie między innymi:

godz. 14⁰⁰ – uroczysta Msza św. z poświęceniem chleba i wieńców w kaplicy w Zielonce,
godz. 15⁰⁰ – przejście na plac uroczystości przed Domem Ludowym w Stanisławskim,
godz. 15²⁰ – wręczenie chleba przez starostów na ręce Wójta Gminy,
godz. 15³⁰ – korowód wieńcowy,
godz. 17⁰⁰ – występ kapeli ludowej „Górnicy”,
godz. 18⁰⁰ – rozstrzygnięcie konkursu wiedzy rolniczej,
godz. 19⁰⁰ – festyn ludowy.

Imprezy towarzyszące: wystawa płodów rolnych, konkurs wiedzy rolniczej z nagrodami, wystawa fotograficzna.

Mazurzanki podbijają góry

W dniach od 6 do 10 sierpnia 2003 r. w Bukowinie Tatrzańskiej k. Zakopanego odbywały się XXXVII Sabałowe Bajania – ogólnopolska impreza folklorystyczna. W tej edycji po raz pierwszy wzięły udział nasze „Mazurzanki” i to z ogromnym sukcesem zdobywając: w kategorii „konkurs śpiewu zbiorowego” I miejsce w grupie dorosłych oraz II miejsce w grupie młodzieżowej.

Impreza cieszy się ogromną popularnością i swą rangą przewyższa nawet Festiwal Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym. W bieżącym roku wzięło udział bardzo dużo wykonawców – ogółem wystąpiło 230 zespołów i solistów (punktów programu). Organizatorzy zaseregowali występy do poszczególnych kategorii: konkurs gawędziarzy, konkurs instrumentalistów, konkurs śpiewu solowego, konkurs śpiewu zbiorowego, konkurs śpiewu pytacy, konkurs na mowę starosty weselnego. Nasz zespół wystąpił w dniu 8 sierpnia. „Mazurzanki” za zdobycie I miejsca w grupie dorosłych otrzymali dużą spinkę góralską oraz nagrodę pieniężną w kwocie 200 złotych. Młodsze dziewczęta za zajęcie II miejsca w swej grupie wiekowej otrzymały 100 złotych.

Po przesłuchaniach konkursowych zespoły występowały na scenach przy rondzie oraz pod skocznia. Były to już występy dla szerszej pu-

Mazurzanki w komplecie prezentują lasowiackie pieśni na scenie „Pod skocznia” w Bukowinie Tatrzańskiej.

W dniu 3 sierpnia br. na podłodze tanecznej w Kolbuszowej w ramach „Kolbuszowskiej Biesiady” zespół zaprezentował „Okrężne w Mazurach”.

Ks. Marcin Godawa z Pcima - kapelan zbójników tatrzańskich w humorystyczny sposób przedstawił pogląd na integrację z Unią Europejską.

bliczności połączone z piknikiem rodzinnym i wypoczynkowym. Tu również otrzymały wiele braw i wzbudzały powszechne zainteresowanie odmiennością strojów lasowiackich. Tam bowiem z racji położenia dominowały stroje góralskie i krakowskie, chociaż dało się zauważyć uczestników z innych części Polski.

Za dobre występy organizator

wyjazdu – Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Raniżowie – zafundował „Mazurzankom” w tym samym dniu krótką wycieczkę do Zakopanego. Była okazja, aby zobaczyć, choć z daleka, wzniosłe szczyty polskich Tatr, skocznie narciarskie, przespacerować się po Krupówkach, czy zwiedzić Sanktuarium na Krzeptówkach.

Stanisław Samoedny

Przed nami nowy rok szkolny. Nowe wyzwania, zadania, cele, nowi uczniowie. Zawsze początek nowego roku nauczania wywołuje u nauczycieli wiele emocji, które są związane z ogromem pracy jaka przed nami stoi; z wymaganiami rodziców, władz szkolnych, a przede wszystkim naszych uczniów.

O nauczycielu...

Dlatego też pozwolę sobie na refleksję związaną z pracą nauczyciela - wychowawcy.

„Wychowanie jest spotkaniem osób: mistrza i ucznia, ich wspólną wędrówką ku prawdzie, dobru pięknemu. Wychowawca odśladania te wartości i apeluje, ale też samą swoją osobą rzuca wyzwanie” - ta myśl, niech stanie się przewodnikiem nad znalezieniem drogi ku najlepszym rozwiązaniom problemów współczesnego wychowania dzieci i młodzieży. Istnieje bowiem silna integracja wychowawcy i wychowanka w procesie wychowania.

Wychowawcami są rodzice, społeczeństwo, Kościół, media i nauczyciele. Ścisła współpraca wszystkich wymienionych środowisk wpływa na kształtowanie postaw młodego człowieka.

JAKI POWINIEN BYĆ NAUCZYCIEL?

Osoba i osobowość nauczyciela, jego przygotowanie i umiejętności zawodowe, jego autorytet i postawa ideowo - moralna odgrywają decydującą rolę w procesie wychowania i nauczania w szkole. Nauczyciel bowiem jest organizatorem, kierownikiem i opiekunem tego procesu. Staje się „mistrzem” na drodze młodego człowieka w procesie wychowania. Między nauczycielem a uczniem w szkole zachodzi wzajemna interakcja; uczeń przychodzi do szkoły po to, by się uczyć, nauczyciel organizuje działania kształcące.

Rola nauczyciela polega na kierowaniu uczniem, jego procesem uczenia się. Dawniej ta zależność polegała jedynie na przekazywaniu wiedzy, gdzie uczeń był tylko odbiorcą informacji. Współczesne zmiany edukacyjne związane z rozwojem psychologii i pedagogiki polegają na tym aby nadać większe znaczenie aktywności ucznia polegającej na czynnym zdobywaniu wiedzy. Z tymi zmianami, zmienia się również rola nauczyciela.

Rola ta polega na tym, aby doprowadzić ucznia do poznania tych treści, przynajmniej w pewnym zakresie, nie informując o nich wprost, lecz prowokując do określonych działań. Ponieważ we wzajemnych interakcjach ucznia i nauczyciela, nauczyciel dominuje z tytułu wiedzy i doświadczenia, dlatego ważnym elementem jest sposób, w jaki porozumiewa się z uczniem.

Dobry nauczyciel interesuje się dziećmi i młodzieżą jako przedmiotem swego oddziaływania. Wyraża się to w częstym przebywaniu w ich towarzystwie, w nawiązywaniu różnorodnych relacji. Zaangażowanie musi być emocjonalne, co odczuwają uczniowie. Nauczyciel traktuje każdego ucznia indywidualnie, dlatego wiąże się

to z poczuciem odpowiedzialności za to, jakimi w przyszłości będą ci, którzy się stają podmiotem tych oddziaływań. Pedagog winien posiadać umiejętności, które umożliwią mu realizację powierzonych obowiązków. Na pewno są to: umiejętność respektowania innych, demokratycznego sposobu postępowania, wrażliwości pedagogicznej. Istotny wpływ na efekty pracy pedagogicznej ma zgodność własnego postępowania z głoszonymi ideami, jest sprawiedliwość wyrażająca się w równorzędnym traktowaniu wszystkich uczniów.

Duże efekty w pracy daje porozumiewanie dwu-

kierunkowe, które uwzględnia różnice indywidualne uczniów. Oprócz informacji podawanych całej klasie, pewne informacje nauczyciel kieruje tylko do wyodrębnionych przez siebie grup, przy czym podstawą do utworzenia owych grup oraz do różnicowania treści nadawanych przez nauczyciela są informacje odbierane od uczniów.

NAUCZYCIEL PARTNER

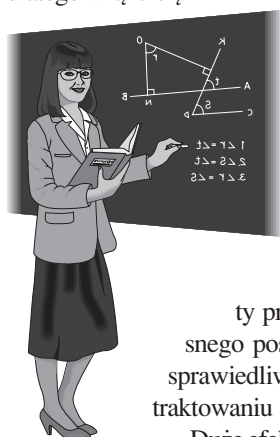
Porozumiewanie między uczniami nabiera wartości kształcącej wówczas, gdy nauczyciel przestaje być jedyną osobą przekazującą im nowe treści. Uczeń w szkole i poza nią zdobywa czynnie własne doświadczenia, dlatego jego wypowiedzi są równie cenne, jak wypowiedzi nauczyciela. Ze względu na intelektualne zaangażowanie ucznia mają one dużą wartość dydaktyczną. W takiej sytuacji nauczyciel powinien rezygnować z dominacji stając się jednym z członków grupy. Wymiana informacji jest wielotorowa i dokonuje się we wszystkich możliwych kierunkach. Z tytułu przygotowania zawodowego nauczyciel jest głównym inicjatorem poczynań i steruje działalnością grupy. Jednakże wszystkie propozycje uczestników i wypowiediane sądy są brane pod uwagę, a o stosunku do nich rzeczywiście decydują wyniki dyskusji, w której rozstrzygają argumenty merytoryczne, niezależnie od tego, kto je sformułował. Powstaje wówczas atmosfera partnerstwa. Taki sposób porozumiewania się sprzyja samokształceniu, które nie kończy się realizacją jednego zadania. Pozwoli to na rozwijanie form samorządności, pozostawiając uczniom samodzielność w wyborze zadań, metod i rozwiązań. Rola nauczyciela powinna być odbierana jako partnera, doradcy, przewodnika w pokonywaniu trudności. W ten sposób prowadzona praca dydaktyczno-wychowawcza pozwoli nauczycielowi na wszechstronne poznanie potrzeb i możliwości poszczególnych uczniów, dostosowanie zadań i metod pracy dydaktycznej, oraz kierowanie ich rozwojem. Wartość nauczyciela nie sprowadza się więc tylko do jego wartości osobistej, lecz także w równej mierze do tego jak umie przekształcić wychowanków w ludzi posiadających bogatą i twórczą osobowość, jak umie zaszczerpić im normy moralne, wiedzę o świecie.

OTO DEKALOG NAUCZYCIELA (ZA „WYCHOWAWCA” 1/2001)

1. Działać na serce przez miłość, na rozum przez przekonanie, uspakając swoim spokojem.
2. Zachęcać, a nie zniechęcać.
3. Sukces ucznia moim sukcesem.
4. Być mediatorem między szkołą, domem, środowiskiem.
5. Dążyć do kompromisu.
6. Otwierać duszę dziecka na piękno.
7. Aby zło zwyciężać, ze złem walczyć trzeba.
8. Nadzieja jest matką mądrych, którzy umieją daleko patrzeć.
9. Najlepszym przykładem: przykład własnego życia.
10. Pamiętać, że bilansem każdego dnia jest zaakceptowanie jego rezultatu wraz z rozczarowaniem i trudem.

Wszystkim nauczycielom życzę, aby zasady z dekalogu stały się przesłaniem na nowy rok szkolny.

Władysława Stój

Nowy rok szkolny w nowym Gimnazjum?

Trwają intensywne prace przy wykańczeniu budynku nowego Gimnazjum w Raniżowie. Wykonane są już instalacje: elektryczna, wodno-kanalizacyjna i ciepłej wody użytkowej. Na zewnątrz budynku jest kanalizacja deszczowa. Trwa niwelacja terenu pod układanie kostki brukowej. Wewnątrz wykonane są wylewki. Wstawione są okna i drzwi w tej części, która ma być oddana do użytku na nowy rok szkolny 2003/2004.

Głównym wykonawcą w/w robót jest firma „SIT EKO-KANADOM” z Rzeszowa. Zakończenie niezbędnych robót ma odbyć się we wrześniu br. Zatem nauka w nowym budynku nie rozpocznie się od pierwszego dnia roku szkolnego, ale będzie kilkutygodniowy poślizg.

W dniu 7 sierpnia br. miał miejsce przetarg na dostawę mebli szkolnych na wyposażenie pomieszczeń dydaktycznych. Wzięły w nim udział 3 firmy. Wygrało Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „FARTA” z Żabna, mające przedstawicielstwo handlo-

we w Rzeszowie, które określona w specyfikacji ilość mebli dostarczy za kwotę 50.000 zł. (brutto).

(inf. wł.)

Droga oddana do użytku

W ubiegłym miesiącu pisaliśmy o budowie nowej drogi nad zalewem „Maziarnia”. Inwestycję rozpoczęto w drugiej dekadzie czerwca br. Połączyła ona tereny rekreacyjne nad wodą z drogą powiatową Wola Raniżowska – Wilcza Wola. Skróci również czas dojazdu do pól uprawnych.

Roboty wykonała firma „Usługi Załadunkowe i Transportowe Roboty Ziemne Robert Mokrzycki” z Hadykówki. Sfinansowane zostały ze środków gminy Raniżów przy współudziale Urzędu Marszałkowskiego w Rzeszowie.

Widok na nowy odcinek drogi. Ostatnie prace „kosmetyczne”. Zdjęcie wykonano w miejscu, w którym w poprzednim numerze „Wieści” pokazano stan budowy.

Pamiątkowe zdjęcie wykonane podczas oddania drogi. Główni „sprawcy” powstania drogi: Ryszard Sendyka – inspektor Urzędu Marszałkowskiego, Robert Mokrzycki – wykonawca, Stanisław Sidor – UG, Sławomir Ozga – pracownik interwencyjny, Henryk Bajek – UG.

Drogą tą dojechać można do ścieżki edukacyjno-wypoczynkowej. Wówczas zwiedzanie rozpoczniemy od przystanku siódmego, po czym robimy pętlę i powracamy na miejsce.

(inf. wł.)

...miasto wsłuchane w modlitwę swych wież kościelnych

Zwiedzaliśmy Wilno...

Początkiem wakacji (3-5 lipca) grupa nauczycieli z terenu gminy Raniżów oraz ich koledzy i koleżanki z Sokołowa Młp. odwiedzili Ziemię Litewską.

Ziemia ta dała Polsce wielkich entuzjastów czynu, od Kościuszki aż po Piłsudskiego, wieszczów narodu z Mickiewiczem i Słowackim na czele.

Na długo pozostaniemy przepełnieni swoistą, pełną polskiego ducha atmosferą Wilna. Odwiedziliśmy cmentarz na Rossie, gdzie pośród wielu wybitnych Polaków spoczywa serce marszałka Józefa Piłsudskiego i ciało jego matki, modliliśmy się do Panny Świętej co w Ostrej świeci Bramie, podziwialiśmy piękno starych, zabytkowych kościołów, m.in. św. Anny, św. Piotra i Pawła czy św. Stanisława. Lesiste wzgórza, strzeliste, majestatyczne kopuły kościołów, wąwozy obok labiryntu

Raniżowska grupa wycieczki przed pomnikiem Adama Mickiewicza.

Cudowny Obraz Matki Boskiej Ostrobramskiej w Wilnie.

zaułków i ulic, czerwień dachów, zieleń drzew, niebieska wstęga rzeki Wilii o złocistych brzegach – taki obraz Wilna na długo jeszcze pozostanie w naszej pamięci. Na zakończenie pobytu na Litwie odwiedziliśmy Troki – stolicę Wielkiego Księstwa Litewskiego z pięknym, malowniczym zamkiem na wyspie.

Uczestnicy wycieczki

Statystyka demograficzna za II kwartał 2003 r. (kwiecień, maj, czerwiec)

URODZENIA - 21

w tym:

■ chłopców – 11

■ dziewczynek – 10

ZGONY - 16

w tym:

■ mężczyzn – 8

■ kobiet – 8

ŚLUBY – 11, w tym 9 małżonków pochodzi spoza terenu gminy.

Genowefa Czudył

W tej części postaram się przedstawić rozwój nauczania i szkół w pozostałych miejscowościach znajdujących się w obszarze naszej gminy w czasie do I wojny światowej, to jest do 1914 roku.

Szkoły w okolicy Ranizowa w okresie autonomii Galicji w latach 1848 – 1914 – cz. II.

Gdy nauczanie i utworzenie Szkoły w Ranizowie jako szkoły parafialnej – przykościelnej miało już kilkusetletnią historię, co przedstawiono w „Wieściach Ranizowskich” nr 8(30) i 9(31), a także czas przekształceń w okresie porzobiorowym to rozwój nauczania i zakładanie szkół w pozostałych miejscowościach został podjęty dopiero w II połowie XIX wieku, to jest w czasach tzw. autonomii Galicji nadanej po okresie Wiosny Ludów w 1848 roku. Dotyczy to Woli Ranizowskiej, Mazurów, Zielonki, Staniszewskiego i częściowo Korczowisk.

Podobnie jak dla Ranizowa materiałów źródłowych dotyczących historii tych szkół brakuje, zostały one zniszczone, zagubione, rozproszone na skutek tragicznych wydarzeń naszych dziejów w czasie I, a szczególnie II wojny światowej. Najbardziej dotknęło to poza Ranizowem Wolę Ranizowską całkowicie wysiedloną i zniszczoną w czasie okupacji, a także Staniszewskie. Zachowały się one w zadawalającym stanie tylko w Mazurach, a to: metryki szkolne, zestawienia statystyczne uczniów i pierwotna nie odtworzona kronika szkolna.

Ogólnie wiemy, że szkoły te powstały w II połowie XIX wieku w latach autonomii Galicji do 1914 roku, szczególnie w ostatnim ćwierćwieczu tego wieku.

Zakładanie tych szkół i budowa pomieszczeń dla nich, jako proces łączny, miało podobny przebieg do tego, jaki odbywał się w naszym powiecie i w całej Galicji będącej wówczas częścią składową cesarstwa austriackiego. Przebieg wydarzeń w czasie Wiosny Ludów i przed nią (rabacja) – lata 1846-1848 oraz po niej rozbudzające dążenia emancypacyjne zmierzające do demokratyzacji życia, w tym upowszechnienia oświaty, uwieńczony został w zakresie tej ostatniej ogólną ustawą w cesarstwie austriackim z dnia 14 maja 1869 roku i wynikającą z niej ustawą krajową (dla Galicji) z dnia 2 maja 1873 roku ogólnie określającą sposób i podstawy prawne tworzenia szkół. W zakresie szkolnictwa ludowego sankcjonowała ona zaistniałą praktykę spontanicznego organizowania i tworzenia szkół przez wiele aktywniejszych środowisk.

Inicjatywę tworzenia szkół na tym stopniu, którą nazwano zarówno w miastach jak i we wsiach „ludowymi”, a dotyczyło szczególnie miejscowości, gdzie nie było ich dotychczas, oddano poszczególnym środowiskom i ich samorządom. Ponieważ utrzymanie szkół obciążało samorządy gminne (gmin jednostkowych – którymi były poszczególne wsie) pojawianie się inicjatyw w tym zależne było od świadomości, aktywności, a także ofiarności środowisk wiejskich i ich mieszkańców (sprawy te były często źródłem konfliktów w wioskach między różnymi ośrodkami istniejącymi we wsi).

Do czasu zorganizowania szkoły w wymienionych na wstępie miejscowościach, a także pozostałych, naukę czytania i pisanie prowadzono wg ówczesnego określenia „pokątnie”, przeważnie w okresach zimowych od zakończenia prac polowych do czasu ich rozpoczęcia na wiosnę. Dzieci schodziły się na naukę w wyznaczonych domach często kolejno zmieniających, gdzie przychodził uzgodniony mieszkaniec (przeważ-

nie mężczyzna, czasem kobieta) posiadający umiejętności pisanie i czytanie oraz podstawowych działań arytmetycznych (liczenie, dodawanie i odejmowanie, mnożenie i dzielenie) i prowadził zajęcia za ustalone wynagrodzenie lub społeczne uznanie.

Najczęściej byli to tzw. urlopnicy lub kaprale – byli to rezerwiści wojskowi lub wysłużeni żołnierze z censem podoficerskim, którzy odbyli kilkuletnią służbę wojskową (przynajmniej 4 lata) podlegający obowiązkowi mobilizacyjnemu. Byli oni w zapisach metryk parafialnych nazwani jako miles militari. Wyróżniali się we wsi umiejętnością pisanie i czytania, wiedzą o świecie, przynosili nowinki gospodarcze, rolnicze, budowlane i inne z okolic, gdzie pełnili służbę wojskową. Cieszyli się ogólnym uznaniem mieszkańców, byli organizatorami poczynąń społecznych. W domowym nauczaniu dzieci własnych i sąsiedzkich znaczną rolę odgrywały również niektóre matki znające czytanie i pisanie, które w procesie nauczania i wychowanie domowego oprócz pacierza uczyły korzystania z książek i modlitewników oraz śpiewników, nieraz bardzo skutecznie.

Wymienionych wyżej rezerwistów było np. w Woli Ranizowskiej kilkudziesięciu, nieco mniej w Mazurach, Ranizowie, Zielonce i Staniszewskim. Znajdowali się oni również w poszczególnych przysiółkach. Stanowili w tym czasie ważny czynnik skłaniający środowisko do zorganizowania szkoły, jej budowy i utrzymania.

W Woli Ranizowskiej nie było dziedzica ani kościoła z urzędem parafialnym, dlatego inicjatywa zorganizowania szkoły i jej budowy wyszła od aktywu wiejskiego, który zorganizował miejscowy komitet budowy. Ten podjął w latach 60-tych pośrodku wsi w miejscu z kilkoma sadzawkami, będącego państwiskiem (nazywanym często wygonem) wytyczenia placu. Miejsce to nie miało perspektywy rozwojowej. Wybudowano drewniany budynek szkoły, która miała dwie izby lekcyjne i pomieszczenie na mieszkanie dla nauczyciela z niedużym placem przyszkolnym – podwórkiem i ogródkiem.

W wykazie szkół trywialnych z roku 1862 wśród pięciu miejscowości w powiecie obok Dzikowca, Sokołowa, Majdanu oraz Ranizowa wymieniona jest Wola Ranizowska z zaznaczeniem, że jest nie obsadzona z powodu braku takiego. W wykazie z 1871 roku wśród 10 miejscowości w powiecie posiadających szkoły trywialne znajduje się Wola Ranizowska z nauczycielem kierującym Ignacym Sapeckim. Po jego odejściu zatrudnione zostaje małżeństwo Ignacy i Michalina Rozmusowie jako nauczyciele etatowi. Ze względu na wielkość wsi, w której liczba mieszkańców wraz z przysiółkami (Poręby Wolskie, Stece i Krzaki Wolskie) zbliżała się do 4 tysięcy mieszkańców i wynikająca stąd liczba kilkuset dzieci w wieku szkolnym przy wprowadzonym obowiązku nauki, szkoła nie była w stanie ich pomieścić.

Zaistniała konieczność wynajmowania izb do nauczania

cd. ze str. 7

u gospodarzy, co nie było łatwe ze względu na tradycyjną zabudowę wsi z małymi pomieszczeniami i licznymi rodzinami. Zatrudnienie dodatkowych nauczycieli utrudniało brak mieszkań i trudności w ich zakwaterowaniu, dlatego w roku 1885 przystąpiono do budowy szkoły murowanej. Sprawą tą zajmowała się Rada Szkolna Miejskowa.

Obok nauczycieli naukę religii prowadzili w Woli Raniżowskiej księża katecheci z Raniżowa. Wyróżniał się ks. Paweł Róg – kooperator przy księdzu proboszczu Raniżowa (będącym w podeszłym wieku) Franciszku Wincentym Szaynoku. Ks. Paweł Róg pracujący jako katecheta w szkołach w latach 1868 – 1893 zmarł młodo w 1893 r. Zmarła też żona kierownika szkoły Ignacego Rozmusa Michalina, która została pochowana z córką Stanisławą w Raniżowie.

W szkole w Woli Raniżowskiej zostają zatrudnieni nowi nauczyciele, których liczba do 1914 r. wzrosła do kilku osób. Religii uczą w niej katecheci z Raniżowa aż do 1911 r., kiedy zostaje do Woli przydzielony ks. Czesław Broda – inicjator budowy kościoła w Woli Raniżowskiej.

W 1911 r. szkoła w Woli Raniżowskiej znajduje się po dalszych zmianach organizacyjnych wśród trzech szkół wiejskich w powiecie o najwyższym stopniu organizacyjnym szkoły 4 – klasowej obok Majdanu i Raniżowa o pięciu nauczycielach. Liczba dzieci w obowiązku szkolnym wzrosła do około 360.

Szkoła ta w krótkim czasie istnienia wspierała się do poziomu wyróżniającego ją w powiecie dzięki inicjatywom, świadomości mieszkańców, a także ich ofiarności, dała wielu przygotowanych do życia w ówczesnych warunkach ludzi dla ojczyzny i wsi. Duże zasługi położył w tym dziele walki społecznik i organizator życia współpracujący stale z jej samorządem – kierownik etatowy szkoły Ignacy Rozmus.

Przed powstaniem szkoły w Mazurach organizowano naukę dzieci po domach jak to określano dawniej „pokątnie” za umówionym wynagrodzeniem. Pierwszym nauczycielem był „urlupnik” z Woli Raniżowskiej (jak zanotowano w kronice szkolnej). Później uczył „jakiś” ekonom z Zielonki, a następnie Jan Kazior również z Zielonki. Okresy nauki trudne są do określenia. Można przypuszczać, że nauczanie urlupnika i ekonomy przypadają końcowo na lata I połowy XIX wieku, ponieważ majątek Reja w Zielonce z Korczowisk po tzw. „rabacji” został sprzedany. Jan Kazior mógł uczyć później. Uczący się w zespołach przeważnie chłopcy liczyli po 14-18 lat i traktowali to jako konieczność przed czekającym ich życiem.

Naukę czytania prowadzono w oparciu o biblię i, lub też posiadane modlitewniki i kantyczki (zbiór kołęd i pieśni religijnych) w okresie zimy od św. Michała do św. Wojciecha. Nauczyciel uzgodniony przez gminę uczył kolejno tygodniami w poszczególnych domach uczestniczących dzieci, otrzymując wikt oraz od ucznia opłatę w wysokości od jednego do półtora reńskiego.

W 1887 r. samorząd gminy w porozumieniu z władzami szkolnymi otworzył w Mazurach szkołę podstawową filialną będącą pierwszym stopniem organizacyjnym o jednym tymczasowym nauczycielu. Zamianowanym na nauczyciela szkoły pismem L.1108 CK Rady Szkolnej z dnia 30 listopada 1887 r. został Jan Świątek z płacą roczną 250 złr. i pomieszczeniem na mieszkanie. W tym roku też gmina wystawiła na pastwisku (wygonie) gminnym budynek szkolny składający się z dwóch izb, kuchni ze spiżarką, jednej izby lekcyjnej wartości 1 tysiąca złr.

Religii uczyli raz w tygodniu księża z Raniżowa dowożeni kolejno przez gospodarzy. Pierwszym był ks. Paweł Róg.

Przewodniczącym Rady Szkolnej Miejskowej był gospodarz Erazm Dec. Nauka odbywała się w dwustopniowej organizacji. W pierwszym stopniu zapisanych było 35 chłopców i 34 dziewcząt. Razem 69 uczniów. W II stopniu 21 chłopców i 18 dziewcząt, razem 39 uczniów. Szkoła zatem liczyła 108 uczniów.

W 1889 roku szkoła otrzymała z wymienionego wygonu dodatkowo 2 ary, 48 m² na ogród szkolny i wybudowano studnię z cembrowiną drewnianą, a w 1889 r. samorząd gminny wybudował stajenkę i drewnutnię kryte słomą. Nauczyciel Jan Świątek został ustanowiony w tym czasie jako nauczyciel stały. W 1891 roku gmina przyznała do użytku nauczyciela 1 morgę pola z tzw. wygonu gminnego, dzierżawionego wcześniej przez żyda oraz wystawiła stodołkę i ustępy, a szkoła została przekształcona z filialnej na etatową, co świadczyło, że przyjęła się jako szkoła w środowisku wsi. Nauczycielowi płacę podwyższono do 300 złr.

W roku szkolnym 1889/90 przydzielono drugiego nauczyciela nadetatowego. Były nimi kolejno nauczycielki nieetatowe.

W 1902 roku szkoła została przekształcona na szkołę 2 klasową i uzyskała drugiego nauczyciela etatowego. Na stanowisko to w 1907 roku mianowana została Józefa Patrosiówna (Patras).

W 1909 roku Wysoka C.K. (Cesarsko Królewska) Krajowa Rada Szkolna zgodziła się na budowę nowej szkoły murowanej przy pomocy finansowej z krajowego funduszu szkolnego, ponieważ stary budynek (przebudowany z rozebranego wcześniej domu) po 22 latach był już zniszczony. Pod budowę rozszerzono plac szkolny ku wschodowi 2 m i ku północy 6-9 m. Nową szkołę postanowiono zbudować na miejscu starej, dlatego w dniu 10 kwietnia 1919 r. przeprowadzono licytację. Budynek nabył Jakub Dec za kwotę 1836 k (koron). W czasie rozbiórki i budowy szkoły nauka odbywała się w izbie u Andrzeja Wilka za opłatą 80 k w czasie od 1 maja 1910 r. do końca czerwca 1911 r. Mieszkanie dla nauczyciela kierującego Jana Świątką wynajęto u Franciszka Grochali za 160 k od 1 maja 1910 r. do końca sierpnia 1911 r.

Już w zimie 1909/10 został zgromadzony potrzebny dla budowy materiał do której przystąpiono w maju po poświęceniu kamienia węgielnego. Wybudowana szkoła była piętrowa z czterema izbami lekcyjnymi i obszernym pomieszczeniem na mieszkanie kierownika i kancelarię (stanowi do dziś fragment rozbudowanej szkoły w Mazurach). Budowę prowadził majster z Głogowa Andrzej Brzoza pod nadzorem technicznym inżyniera rządowego z Rzeszowa Romana Janusza. Przy poświęceniu nowej szkoły odprawiono nabożeństwo w stojącej obok kaplicy przez ks. proboszcza z Raniżowa Wincentego Dąbrowskiego. Działo się to wtedy kiedy ogon Komety Halleja przelatował nad Ziemią i „obawiano się, że wskutek zetknięcia się gazów z ogona komety z których miał się on składać ma nastąpić rozbięcie skorupy ziemskiej, a co za tym idzie – koniec świata. Ogon przeszedł bez uszkodzenia Ziemi” (dosłowny fragment wpisu w Kronice).

Koszt budowy szkoły wynosił 32.683 k z czego gmina dołożyła 3.000 k, a 29.683 k dołożył Fundusz Szkolny Krajowy.

W lipcu 1911 r. ukończono budowę szkoły i w dniu 7 sierpnia nastąpił jej odbiór (kalendacja) przez inżyniera krajowego Pana Baltazarowicza. Rozpoczęto ogrodzenie szkoły, uzupełniono i poprawiono sprzęt szkolny.

W 1911 r. ustanowiono osobową posadę katechety (nauczyciela religii) w Woli Raniżowskiej przy 4-klasowej szkole, którą objął ks. Czesław Broda – budowniczy kościoła w Woli Raniżowskiej, z obowiązkiem udzielania nauki religii w parafii Raniżowskiej od 1 września 1911 r. Przy jego udziale zorganizowano Towarzystwo Oświaty Ludowej (TOL) i jego czytelnię, której kierownikiem został Jan Świątek – kierownik szkoły. Po przejściu ks. Czesława Brody całkowicie od grudnia 1911 r. do Woli Raniżowskiej, naukę religii w Mazurach prowadził proboszcz z Raniżowa, ks. kanonik Wincenty Dąbrowski.

Nowych budynków gospodarczych co było ustalone na rok 1911/12 gmina nie wystawiła i starych nie naprawiła mimo wielokrotnego upominania się kierownika szkoły.

Drewno opałowe było dostarczane po 1 sągu na kwartał, czasem po sąga. Wskutek nieterminowego jego dostarczania nauka niekiedy bywała przerywana.

Historię szkoły w omawianym okresie przedstawiono dość dokładnie na podstawie wpisu kierownika szkoły w Mazurach Jana Świątko do Kroniki Szkolnej. Przedstawia ona szczegółowo działania samorządu wiejskiego, kierownictwa szkoły i współpracę z władzami szkolnymi oraz parafią, w tym przypadku z pozytywnym efektem dla wszystkich zainteresowanych stron.

Do 1887 roku Zielonka nie posiadała szkoły. Niektórzy gospodarze posyłali swoje dzieci, przeważnie synów, do szkoły w Raniżowie, by tam uczyli się przynajmniej czytania, pisanie i zachowania jako umiejętności przydatnych w życiu.

W dniu 1 sierpnia 1887 r. zorganizowano w Zielonce jako gminie jednostkowej zebranie, na którym powołując się na ustawę krajową z dnia 2 maja 1873 r. określającą podstawy prawne tworzenia szkół w gminach, uchwalono zorganizowanie szkoły filialnej w Zielonce i zatrudnieniu nauczyciela Władysława Krzywki z rocznym uposażeniem 250 k. Od nowego roku szkolnego rozpoczęto nauczanie młodzieży w wynajętej izbie prywatnego domu.

Przewodniczącym Rady Miejskowej Szkolnej był wtedy Krzysztof Zapasek, a naczelnikiem gminy Krzysztof Ślusarczyk. Współdziałając w samorządzie wiejskim zaangażowali się w budowę szkoły. Znacznie wspomogła ich właścicielka obszaru dworskiego Jadwiga Ukrynowska, darując plac pod budowę szkoły oraz sprzedała cegłę ze starego murowanego budynku dworskiego. Budowa szkoły z tej cegły została wsparta finansowo z Funduszu Szkolnego Krajowego, które to środki uzyskała gmina.

Dużej pomocy przy organizowaniu prac związanych z budową i załatwianiem spraw urzędowych udzielił ówczesny inspektor szkolny pan Józef Jan Długosz i zatrudniony jako pierwszy nauczyciel pan Władysław Krzywka.

Naukę we własnym budynku rozpoczęto w 1892 roku po jego uroczystym otwarciu i poświęceniu przez ks. kanonika Franciszka Szajnoka – proboszcza z Raniżowa. Katechetą w tym czasie był ks. Paweł Róg. Od 1900 roku szkoła dotychczas o jednym nauczycielu zatrudnia drugiego nauczyciela. Kolejno byli nimi: Maria Szpara, a później Wanda Dąbrowska. Do wojny w 1914 roku szkoła w Zielonce była szkołą jednoklasową.

W skład gminy wiejskiej Zielonka wchodziło w tym czasie 5 przysiółków, a to: Korczowiska, Posuchy, Kąty, Bąki i część Zmysłowa. Ponieważ najbardziej oddalonym przysiółkiem były Korczowiska, od 1902 roku zorganizowano tam

szkołę nadedatową ułatwiającą naukę mieszkającym tam dzieciom.

Naukę w Staniszewskim jako w oddzielnej gminie wiejskiej zorganizowano w latach 80-tych XIX w. Poprzedziły ją wymagane czynności organizacyjne samorządu wiejskiego i powołanie Rady Szkolnej Miejskowej. Z powodu braku własnego budynku naukę rozpoczęto w izbie wynajętej w prywatnym domu. Jako nauczyciela zatrudniono Marię Gorecką – żonę nauczyciela z Raniżowa Tadeusza Goreckiego. Samorząd wiejski wraz z Radą Szkolną Miejskową przystąpił do budowy szkoły murowanej, która została ukończona do roku 1910. Był to budynek stojący do dziś, z dwoma izbami lekcyjnymi i z dwuizbowym mieszkaniem z kuchnią i oddzielnym wejściem od południa dla nauczyciela.

Szkoła w Staniszewskim do 1914 roku była szkołą jednoklasową.

Wg ostatniego z prowadzonych zestawień schematyzmu z 1911 r. stan szkół w powiecie kolbuszowskim, na tle którego można się zorientować o miejscu Raniżowa i miejscowości należących obecnie do tzw. gminy zbiorczej, od 1935 r. przedstawiał się następująco:

Szkoły ludowe pospolite:

- ▶ szkoła 5-klasowa etatowa męska w Kolbuszowej o 9 nauczycielach;
- ▶ szkoła 5-klasowa etatowa żeńska w Kolbuszowej o 7 nauczycielach;
- ▶ szkoła 5-klasowa etatowa męska w Sokołowie o 10 nauczycielach
- ▶ szkoła 5-klasowa etatowa żeńska w Sokołowie o 9 nauczycielach

Szkoły etatowe 4 klasowe mieszane;

- ▶ szkoły 4-klasowe w Majdanie, Raniżowie, Woli Raniżowskiej (przeważnie o 5 nauczycielach).

Szkoły etatowe 2-klasowe:

Cmolasy, Dzikowiec, Huta Komorowska, Kolbuszowa Dolna, Kolbuszowa Górna, Krzątka, Lipnica, Mazury, Nienadówka, Niwiska, Ostrowy Tuszowskie, Trzeboś, Werynia, Wiedka, Wola Rusinowska zatrudniające 4-5 nauczycieli w zależności od liczby dzieci.

Szkoły etatowe 1-klasowe:

Brzostowa Góra, Domatków, Górno, Hadykówka, Jagodnik, Komorów, Kopcie, Kosowy, Mechowiec, Nienadówka Górna, Nowa Wieś, Ostrowy Baranowskie, Poręby Dymarskie, Poręby Kupieńskie, Przedbórz, Przyłęk, Siedlanka, Spie, Staniszewskie, Świerczów, Trzęsówka, Wilcza Wola, Zarębki, Zielonka o 1 często 2 nauczycielach. Szkoła w Domatkowie nie obsadzona – bez nauczyciela.

Poza tym istniały szkoły nadedatowe, np. wyżej wymienione Korczowiska.

Sieć szkolna przedstawiona tu, którą rozwinięto w okresie autonomii Galicji, zbliżała mieszkańców powiatu do powszechności nauczania, była uzupełniana i modyfikowana w okresie międzywojennym i okresach późniejszych tj. PRL i obecnie.

Wykorzystano pomoce i materiały szkolne dotyczące pracy szkół z okresu pracy zawodowej i notatki własne, kroniki szkół w Mazurach (autentyczne) i w Zielonce – częściowo odtworzone, schematyzmy szkolne, informacje ustne nauczycieli i byłych uczniów zebrane do notosu pracy.

Julian Wiqcek

Zawodnicy z wielką nadzieją wpatrują się w spltawik. Na pierwszym planie Grzegorz Woś.

Zawody wędkarskie

W dniu 26 lipca 2003 roku na zalewie „Maziarnia w Wilczej Woli odbyły się I Zawody Wędkarskie o Puchar Wójta Gminy Raniżów. Uczestnikami byli członkowie koła wędkarskiego nr 35, tzw. raniżowskiego. Tradycyjnie już przeprowadzono je w dwóch kategoriach wiekowych: juniorów i seniorów. W tego typu zawodach wygrywa ten, kto wyciągnie z wody największą ilość ryb, bez względu na gatunek. Po rozlosowaniu stanowisk wędkarze przystąpili do łowów. Sobie znanymi tylko sposobami zaczęli nęcić ryby ku sobie.

Tomasz Rumak odbiera z rąk wójta Jana Niemczyka puchar i dyplom z zdobycie 1 miejsca w swojej kategorii.

W kategorii juniorów zwyciężył Mateusz Rumak. W środku wiceprezes Koła Jan Sałek.

Zawodnicy podzielili się na dwie grupy pod względem sposobu zdobycia pucharu: pierwsza nastawiona na ilość ryb, druga na jakość, czyli „zaczała się” na grube ryby. Po kilku godzinach zmagania z przyrodą okazało się, że pierwsza opcja zwyciężyła. Wygrali zawodnicy, którzy wyciągali często, ale małe sztuki: ukleje i płocie. Grubej ryby tym razem nie dały się złapać.

Po zakończeniu i podsumowaniu okazało się, że zwycięzcą w kategorii juniorów został Mateusz Rumak, natomiast w kate-

gorii seniorów wygrał jego brat Tomasz Rumak. Wójt gminy Raniżów inż. Jan Niemczyk wręczył im puchary i dyplomy. Pozostałe miejsca zostały uhonorowane dyplomami. Przewidziano też puchar za największą złowioną rybę, który odebrał Grzegorz Woś. Wójt ufundował też okolicznościowe statuetki dla najmłodszego uczestnika zawodów (Kamil Adamczyk) oraz najstarszego (Stanisław Beźza).

Stanisław Samojedny

INFORMACJA

Uprzejmie informujemy, że **Centrum Wspierania Przedsiębiorczości** mieszczące się przy ulicy Jana Pawła II 8 w Kolbuszowej organizuje **2-dniowe szkolenie w zakresie przywrócenia tradycji produkcji „MEBLI KOLBUSZOWSKICH”**.

Tematyka szkolenia i warsztatów praktycznych obejmie zagadnienia: konstrukcji zabytkowych mebli kolbuszowskich, zdobnictwa metodą itarsji oraz konserwacji zabytkowych mebli.

Wykład i zajęcia poprowadzą pracownicy naukowcy Szkoły Głównej Handlowej Katedry Technologii Drewna w Warszawie przy współudziale Centrum Kształcenia Praktycznego w Kolbuszowej.

Szkolenie odbędzie się w dniach 4 i 5 września 2003 w godz. 9.00 do 15.00 w siedzibie Centrum Wspierania Przedsiębiorczości przy ulicy Jana Pawła II 8 w Kolbuszowej.

Zapraszamy absolwentów Technikum Drzewnego, stolarzy i inne osoby zainteresowane produkcją i konserwacją mebli kolbuszowskich.

Prosimy o telefoniczne zgłaszanie się do udziału pod nr tel. 2270257 w godz. 8.00-16.00

Udział w szkoleniu i warsztatach bezpłatny.

IŁOŚĆ MIEJSC OGRANICZONA.

Rolnicze przypomnienia

Pierwsza połowa **SIERPNI** to okres zbioru czosnku i cebuli. Czosnek wiosenny należy zbierać, gdy szczyt się załamuje i częściowo zacznie zasychać. Jesienny, gdy liście zaczynają żółknąć. Czosnek zbierany zbyt późno traci swą jakość, główki zostają „wciągnięte” głębiej w ziemię, rozsypują się, krócej się przechowują;

- w końcu sierpnia lub na początku września należy ogłowić kapustę brukselkę, usuwając wierzchołek szczytowej rozety wówczas, gdy główki są już zawiązane - dolne mają średnicę około 2 cm;
- papryka nadaje się do zbioru, gdy owoce są w pełni wyrośnięte - tuż przed zmianą zabarwienia;
- gąsienice żerujące na liściach roślin kapustnych zwalczać w okresie wylęgania się gąsienic jednym z preparatów: Decis, Fastac, Karate, Dimilin. Stosując opryski należy przestrzegać wszystkich zaleceń znajdujących się na opakowaniu preparatu;
- w okresie letnim przeprowadzamy cięcie drzew i krzewów owocowych. Krzewy porzeczek czarnych przeciąć zaraz po zakończonym zbiorze. Korzystnie wpływa to na formowanie się pąków kwiatowych na rok następny i ogranicza występowanie chorób i szkodników. W czasie tego cięcia usuwamy przy ziemi pędy najstarsze, chore czy nadłamane. Na plantacjach malin trzeba koniecznie usunąć wszystkie pędy, które owocowały, a także nadmiar pędów jednorocznych. Latem aż do końca sierpnia można „przeświecić” orzechy włoskie. Wycinamy całe gałęzie nie owocujące albo przycinamy gałęzie rosnące za nisko lub za szeroko, względnie skracamy wierzchołek drzewa. Orzech cięty w tym okresie „nie płacze” i jest odporny na patogeny grzybowe i choroby bakteryjne;
- w okresie późnoletnim i jesiennym zbieramy maliny owocujące na jednorocznych pędach. Są to: Polana, Pokusa, Polka, Poranna Rosa;
- pozostałe w gospodarstwach nadwyżki słomy zbożowej przeznaczyć na przyoranie. Ze względów ekologicznych i ekonomicznych słomy nie powinno się palić. Pozostawienie na dłuższy czas nie przyoranej ścierni oraz słomy sprzyja rozwojowi chorób grzybowych zbóż;
- po zbiorze zbóż należy natychmiast wykonać podorywkę, która ma duży wpływ na utrzymywanie wody w glebie. Podorywka ma na celu nie tylko przykrycie resztek pożywnych i zniszczenie chwastów, ale przede wszystkim przerwanie parowania. W warunkach suszy podorywkę wykonuje się głębiej niż normalnie, ponieważ płytka w okresie suszy nie zatrzymuje parowania wody. Podorywkę należy natychmiast zabronować;
- okres późniwy jest najodpowiedniejszy do wykonania wapnowania gleby. Wapno nawozowe najlepiej wysiać bezpośrednio na ściernisko, następnie wykonać podorywkę i bronowanie;
- po żniwach na zaperzonych ścierniskach można stosować oprysk Roundapem w dawce 4-5 l/ha (na odrośnięty

perz 10-25 cm). Zabiegi uprawowe można rozpocząć po 14 dniach, gdy na liściach perzu pojawią się pierwsze objawy żółknięcia i więdnienia;

- po zbiorze przedplonów można wysiewać rośliny do uprawy w poplonie ścierniskowym. Do takiego siewu najbardziej przydatne są gatunki o tanich nasionach, szybko kiełkujące i szybkim wzroście (gorczyca biała, perko, rzepak jary, facelia - rośliny te dobrze znoszą jesienne przymrozki i mają mniejsze wymagania temperatury, światła a także wilgoci). Powinny być wysiane 10-15 sierpnia. Gorczyca nie powinna być wysiana zbyt wcześnie, aby zamiast zielonej masy nie wytworzyła kwiatostanów;
- krowy produkujące powyżej 15 l mleka dziennie powinny otrzymywać dodatek paszy treściwej (na każde kolejne 2,5 kg mleka 1 kg paszy treściwej);
- stosować na bieżąco lizawkę solną. Niedobór sodu przy nadmiarze potasu powoduje wydłużenie cykli płciowych, przedłużanie rui i występowanie cyst jajnikowych;
- krowom w oborze i na pastwiskach należy zapewnić stały dostęp do świeżej i czystej wody. Przy dostatku wody mleczność krów zwiększa się nawet o 20%. Praktyczne zapotrzebowanie to 3 l wody dziennie na 1 l mleka;
- okres lata to pora wysokich temperatur, szybciej psuje się zadawana pasza dla drobiu. Wilgotna karma, np. świeże mleko prędko staje się nadkwaśniałe. Nadpsuta karma powoduje zaburzenia w układzie pokarmowym. A zatem korzystniej podawać do picia mleko już kwaśne lub maślaną, serwatkę. Często też należy zmieniać wodę i dbać o jej dostatek;
- pamiętać o szczepieniach królików przeciw chorobom wirusowym. W razie niepokojących objawów i podejrzenia o chorobę, natychmiast zgłosić lekarzowi weterynarii;
- w przypadku wzrostu temperatury w chlewni powyżej 20°C zwiększa się zużycie paszy na 1 kg przyrostu. Chcąc uniknąć strat można chłodzić tuczniki stosując ich zraszanie.

WRZESIEŃ w rolnictwie jest czasem wykopków, przygotowania roli, siewu zbóż ozimych i sporządzania kiszonek.

- przed pierwszymi przymrozkami należy zebrać warzywa ciepłolubne i pomidory, paprykę, cukinię, patisony, dynie;
- we wrześniu sadzimy truskawki, a także poziomki. Stanowiska pod nie należy odchwaścić, starannie uprawić i zasilć nawozami mineralnymi. Do nasadzeń brać tylko materiał z plantacji matecznych - zdrowy, dobrze wykształcony. Wsadzone do połowy września truskawki ukorzeniają się i rozkrzewiają jeszcze przed zimą i dają dobre plony już w następnym roku;
- w pierwszej połowie października należy zebrać warzywa korzeniowe

cd. na str. 12

cd. ze str. 11

- do siewu zbóż ozimych najwłaściwiej jest stosować materiał siewny kwalifikowany. W przypadku korzystania z nasion z własnej plantacji należy je doczyścić z chwastów i ziarna pośledniego oraz sprawdzić siłę kiełkowania. Ilość wysiewu nasion poszczególnych gatunków zbóż na 1 ha zależy od odmiany, jakości materiału siewnego i stosowanej technologii uprawy.

Orientacyjna ilość wysiewu ziarna zbóż ozimych na 1 ha oraz optymalny termin siewu:

jęczmień	140 - 160 kg/ha	10 - 20 IX
pszenżyto	180 - 250 kg/ha	15 - 25 IX
żyto	120 - 150 kg/ha	15 - 25 IX
pszenica	230 - 250 kg/ha	20 - 30 IX

Nasiona przed siewem należy zaprawić.

na plantacjach zbóż ozimych zaleca się zwalczanie chwastów w okresie jesiennym. Termin jesienny jest najlepszym okresem zwalczania chwastów w zbiorach ozimych, gdyż wiosenne zabiegi często wykonywane są zbyt późno z uwagi na

warunki pogodowe. Stosując herbicydy należy bardzo dokładnie zapoznać się z instrukcją stosowania, znajdującą się na opakowaniu zwracając szczególną uwagę na termin stosowania, fazę wzrostu rośliny uprawnej, działanie na chwasty i zalecane dawki preparatu;

- w warunkach dobrej wilgotności gleby można stosować herbicydy doglebowe;
- w warunkach suszy zaleca się stosowanie herbicydów nalistnych powschodowo.

Przy wyborze herbicydu należy kierować się występującymi na polu chwastami oraz zaleceniami na opakowaniu preparatu.

- po zbiorze ziemniaków bulwy przesortować;
- przy sporządzaniu kiszonek zwrócić uwagę na właściwe rozdrobnienie materiału kiszonkowego, dokładnego jego ubicia, szczelne okrycie silosu lub przemy oraz maksymalne skrócenie czasu sporządzania kiszonki. Kiszonka winna być zrobiona w ciągu jednego dnia.

Krystyna Kościółek

Kalendarz biodynamiczny

SIERPIEŃ

Dni korzeniowe: 1.VIII. od 20⁰⁰, 2.VIII., 3.VIII. do 12⁰⁰, 12.VIII. od 8⁰⁰ – 18⁰⁰, 29.VIII. do 20⁰⁰.

Dni owocowe: 1.VIII. do 19⁰⁰, 8.VIII. od 14⁰⁰, 9.VIII. do 18⁰⁰, 10.VIII. od 11⁰⁰ do 16⁰⁰, 17.VIII. od 18⁰⁰, 18.VIII., 19.VIII. do 18⁰⁰, 26.VIII. od 15⁰⁰, 27.VIII., 28.VIII.

Dni liściowe: 7.VIII., 8.VIII. do 13⁰⁰, 9.VIII. od 19⁰⁰, 10.VIII. do 10⁰⁰, 14.VIII. od 16⁰⁰, 15.VIII., 16.VIII., 17.VIII. do 17⁰⁰, 25.VIII., 26.VIII. do 14⁰⁰.

Dni kwiatowe: 5.VIII., 12.VIII. od 19⁰⁰, 13.VIII., 14.VIII. do 15⁰⁰.

Dni niekorzystne: 3.VIII. od 12⁰⁰, 6.VIII., 11.VIII., 19.VIII. od 18⁰⁰, 20.VIII., 21.VIII., 22.VIII., 23.VIII., 24.VIII., 30.VIII., 31.VIII.

Czas sadzenia: od 1.VIII. do 8.VIII. i od 25.VIII. do 29.VIII.

Skłonność do wichur: 1.VIII., 6.VIII., 13.VIII., 17.VIII.

Skłonność do gradobicia: 8.VIII., 31.VIII.

Czas krytyczny w komunikacji: 17.VIII.

WRZESIEŃ

Dni owocowe: 4.IX. od 20⁰⁰, 5.IX., 14.IX., 15.IX., 23.IX. do 18⁰⁰, 24.IX. od 8⁰⁰, 25.IX. do 12⁰⁰;

Dni liściowe: 2.IX. od 15⁰⁰, 3.IX., 4.IX. do 19⁰⁰, 11.IX., 12.IX., 13.IX., 21.IX. od 10⁰⁰, 30.IX.;

Dni korzeniowe: 1.IX. do 8⁰⁰, 8.IX., 16.IX. od 13⁰⁰, 17.IX., 18.IX., 24.IX. do 7⁰⁰, 25.IX. od 13⁰⁰, 26.IX., 27.IX. do 19⁰⁰;

Dni kwiatowe: 1.IX. od 9⁰⁰, 2.IX. do 7⁰⁰ i od 11⁰⁰ do 14⁰⁰, 9.IX. od 15⁰⁰, 10.IX., 16.IX. od 3⁰⁰ do 12⁰⁰, 19.IX., 20.IX., 21.IX. do 9⁰⁰, 28.IX. od 16⁰⁰, 29.IX. do 9⁰⁰ i od 14⁰⁰ do 21⁰⁰;

Dla wszystkich roślin: 7.IX.

Dni niekorzystne: 22.IX., 28.IX. do 16⁰⁰;

Czas sadzenia: 1.IX. do 4.IX. i od 20.IX. do 30.IX.;

Skłonność do wichur: 5.IX., 9.IX., 11.IX., 20.IX., 25.IX., 27.IX., 29.IX.

Skłonność do gradobicia: 3.IX., 5.IX.

Skłonność do burz: 15.IX., 20.IX., 27.IX., 29.IX.

Przy zbiorze owoców powinno się bezwzględnie zrezygnować z dni niekorzystnych.

Podziękowanie

- ▷ Zarządowi Leśnej Wspólnoty Gruntowej „Serwitut”,
- ▷ Wójtowi Gminy Ranizów,
- ▷ Sołtysowi Ranizowa,
- ▷ Państwu Renacie i Janowi Jaskułom,
- ▷ Państwu Genowefie i Romanowi Dulom,
- ▷ Państwu Katarzynie i Lucjanowi Kochanowiczom,
- ▷ Państwu Zofii i Stanisławowi Kochanowiczom,
- ▷ Państwu Krystynie i Stanisławowi Draganom

za ofiarą pomoc, którą okazali w nieszczęściu,
jake dotknęło moje gospodarstwo,
składałam serdeczne „Bóg zapłać”

Franciszek Sondej

Firma mająca siedzibę w Kolbuszowej
poszukuje do współpracy
rolników i osoby bezrobotne
do wyplotu wyrobów z brzozy.

Bliższych informacji udziela się w siedzibie firmy:

FIRMA „WIKLINA”

Kolbuszowa, ul. Jana Pawła II 8
tel. 2275 258 w. 27, kom. 0691 873 223

Odszedł na wieczną służbę....

28 lipca 2003 roku, w wieku 49 lat,
po długiej i ciężkiej chorobie zmarł

dh Józef Małek

Długoletni strażak, członek Zarządu OSP w Staniszewskim. Od 2000 roku pełnił funkcję Zastępcy Prezesa naszej jednostki.

Człowiek – społecznik, dobry, uczciwy, cieszący się autorytetem wśród strażaków i lokalnej społeczności. Zawsze chętnie i z odaniem brał udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych. Wychował dla szeregow Ochotniczej Straży Pożarnej synów strażaków.

Pozostanie na długo w pamięci strażaków oraz mieszkańców naszej wioski.

W ostatniej drodze Zmarłemu towarzyszyli: rodzina, sąsiedzi, przyjaciele, koledzy z miejscowej jednostki oraz delegacje sąsiednich jednostek OSP z pocztami sztandarowymi – OSP Raniżów i OSP Zielonka, a także przedstawiciele Straży Grobowej.

Składamy im wszystkim serdeczne podziękowania za liczny udział w pogrzebie.

Zarząd OSP w Staniszewskim

Zakończenie XVII edycji konkursu

„Poeci i pisarze dzieciom” – Literackie U...W...Z...Ż... w Wojewódzkim Domu Kultury

w Rzeszowie

16 czerwca 2003 r. odbyły się finały w/w konkursu i był to zarazem ostatni z konkursów „Poeci i pisarze dzieciom” zapoczątkowany w 1986 r., a zakończony w 2003 roku. Na te finały do jury dziecięcego zaproszona została uczennica Szkoły Podstawowej w Woli Raniżowskiej Lucynka Jaworska z klasy Va. Dziewczynka ta pracuje w kółku teatralnym „Gwiazdeczka”. Oceniała ona występy dzieci w II kategorii. Był to dla niej ogromny zaszczyt i wielkie przeżycie. Czuła się ona doceniona i dowartościowana, że po raz pierwszy mogła uczestniczyć w jury i oceniać występy innych dzieci. Towarzyszyła temu miła atmosfera i ciepłe przyjęcie. Każde dziecko z jury otrzymało słodkie upominki i poczęstunek. Dzieci były tak zachwycone, że nie chciały opuszczać sali widowiskowej WDK.

Podczas tych ostatnich finałów konkursu „Poeci i pisarze dzieciom” rozdane były listy dziękczynne dla nauczycieli. Listy takie otrzymały nauczycielki systematycznie współpracujące z WDK Rzeszów.

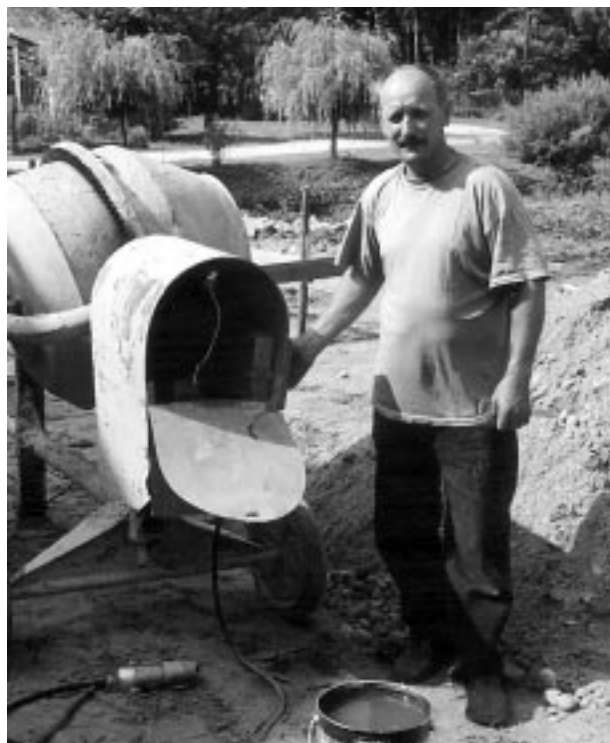
Z terenu naszego powiatu i gminy były to panie ze Szkoły Podstawowej z Woli Raniżowskiej: mgr Zofia Marut, mgr Czesława Raczek, mgr Anetta Żyła, mgr Irena Kowalska.

Wytypowane zostały przez GOKSiR w Raniżowie i MDK w Kolbuszowej, za co serdecznie dziękują.

*Opiekunki Szkolnego
Kółka Teatralnego.*

Staniszewskie przed dożynkami

Społeczność lokalna w Staniszewskim na czele z nowym sołtysiem Kazimierzem Mikołajczykiem energicznie wzięła się do pracy, aby Gminne Dożynki 2003 wypadły jak najlepiej. Otoczenie Domu Ludowego zyska przez to nowe oblicze – powstanie parking dla samochodów, podłoga taneczna, plac dla widowni.

Sołtys Kazimierz Mikołajczyk tryska energią i osobistym przykładem zachęca innych do działania.

Impreza o takiej randze zawsze każdej miejscowości, która podjęła się organizacji, przyniosła wiele korzyści. Podobnie w tym przypadku. W Staniszewskim dożynki nie organizowano od 23 lat. Dom Ludowy, który wybudowano 10 lat temu, świecił pustkami przez ten czas. Część zaadaptowała miejscowa jednostka OSP pod potrzeby garażu i świetlicy. Nowy sołtys liczy, że to się teraz zmieni i powoli cały budynek zostanie wykorzystany.

W tym miejscu przed Domem Ludowym powstanie podłoga taneczna. Na zdjęciu: prace przy wykopach pod betonowe podstawy.

ŚLUBY WIECZYSTE

15 sierpnia Kościół katolicki obchodzi wielką uroczystość – Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny, nazywane też dawniej Świętem Zaśnięcia Bogurodicy, lub bardziej swojsko Świętem Matki Boskiej Zielnej.

15 sierpnia 2003 r. to dzień szczególny w życiu wspólnoty parafialnej w Mazurach. Tego dnia po raz pierwszy w historii mazurskiego Kościoła dwie siostry Służebniczki Najświętszej Maryi Panny Niepokalanie Poczętej ze Starej Wsi – **s. M. Marta Kołodziej i s. Maria Woszczyna** złożyły **Śluby Wieczne**.

Mszę św. koncelebrowało 8 kapłanów pod przewodnictwem mazurskiego proboszcza ks. Wiesława Doparta, piękną homilię głosił ks. Eugeniusz Worsa z Woli Raniżowskiej a śluby wieczyste odbierała Matka Prowincji Tarnowskiej Barbara Buczyńska.

Po złożeniu Ślubów Wieczystych s. M. Marta Kołodziej i s. Maria Woszczyna w otoczeniu rodziny, sióstr Służebniczek, kapłanów i przyjaciół udały się na uroczysty obiad.

Warto zapamiętać, że Służebniczki NMP NP. zostały założone 3 maja 1850 roku przez bł. Edmunda Bojanowskiego i działają obecnie jako cztery rodziny zakonne: Wielkopolskie, Starowiejskie, Śląskie i Dębickie.

S. M. Marta Kołodziej pochodzi z Mazurów. Urodziła się 14 listopada 1976 r. w Sokołowie Młp. 29 listopada 1995 r. podjęła decyzję o wstąpieniu do Zgromadzenia Sióstr Służebniczek NMP NP. w Starej Wsi. Po odbyciu rocznego postulatu, 2 lat nowicjatu, 5 lat junioratu – 15 sierpnia złożyła Śluby Wieczne.

S. Maria Woszczyna pochodzi z Woli Raniżowskiej. Urodziła się w 1975 r.

Bożena Smolak

Ruch okrężny w Raniżowie

W Raniżowie w parku oddano przed „zielną” nowe chodniki z kostki brukowej. W centralnym miejscu zlokalizowano „rondo”, do którego schodzą się alejki z każdej strony. Jest ono efektowne, wykonane z kolorowej kostki. Przy alejkach w przyszłości zostaną jeszcze zamontowane nowe ławki. Inwestycja ta rozpoczęta jeszcze w ubiegłej kadencji realizowana jest w ramach programu poprawy estetyki miejscowości. Wykonawcą była firma „BRUK-BUD” z Dzikowca.

(inf. wł.)

Zawiadomienie

Na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 września 1996r. (Dz.U. Nr 132 poz. 622 ze zmianami) Rada Gminy w Raniżowie podjęła uchwałę w dniu 27 marca 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Raniżów. Określa ona między innymi sposób postępowania z odpadami komunalnymi stałymi i ciekłymi tj. odpadami które powstają w każdym gospodarstwie domowym.

W ślad za tym Wójt Gminy Raniżów zorganizował przetarg w celu wyłonienia najtańszego wykonawcy do wywozu odpadów z terenu Gminy Raniżów, który wygrał Zakład Usług Komunalnych „WOŻNY” 36-054 Rudna Mała 503, tel. 859 59 40 lub 0606 383327.

Wymieniony Zakład będzie świadczył usługi na terenie gminy Raniżów przez najbliższe 2 lata według ustalonego z Urzędem Gminy harmonogramu.

Niektóre ceny za wykonanie usług to:

- opróżnienie jednego pojemnika 120 litrów raz w miesiącu - 4,00 zł.
- opróżnienie jednego pojemnika 240 litrów raz w miesiącu - 8,00 zł.
- opróżnienie jednego pojemnika 1100 litrów raz w miesiącu - 32,10 zł.

W przypadku wywozu śmieci częściej niż raz w miesiącu, wywóz odbywał się będzie po wcześniejszym uzgodnieniu z ZUK „WOŻNY”.

ZUK „WOŻNY” nie prowadzi dzierżawy pojemników.

Spisywanie umów odbędzie się w terminach ogłoszonych wcześniej motylami.

W chwili obecnej ZUK „WOŻNY” rozprowadza w miejscowości Raniżów pojemniki używane w cenie 60 złotych - 120 litrowy i 80 złotych - 240 litrowy dla indywidualnych właścicieli nieruchomości.

Koszt zakupu nowego pojemnika wynosi około 140 - 160 złotych.

Bardzo proszę o zaopatrywanie się w w/w pojemniki celem rozpoczęcia akcji wywozu odpadów komunalnych.

Gmina czyni starania pozyskania środków finansowych na częściowe sfinansowanie zakupu pojemników i w przypadku ich otrzymania, zwróci kupującym część poniesionych kosztów.

Dalsze informacje dotyczące tego tematu ukażą się w następnych numerach „Wieści Raniżowskich”, motylach oraz materiałach informacyjnych dostarczanych przez ZUK „WOŻNY”.

Roman Petejko
Sekretarz Gminy

**Zarząd Gminnej Spółdzielni „Sch”
w Raniżowie
ogłasza przetarg
na docieplenie budynku pawilonu
handlowego w Raniżowie.**

Bliższe informacje w Zarządzie GS „Sch”
pod numerem telefonu 2285003.

sport *sport* *sport* *sport*

Terminarz rozgrywek o mistrzostwo klasy A grupy IV seniorów w sezonie 2003/2004

17 SIERPNIA 2003 R.

Raniżovia Raniżów - Madras Goleszów

Marmury Przyłęk - Kolbuszowianka II
Victoria Czermin - Atut Podborze
Ostrovia Ostrowy Baranowskie - Złotniczanka Złotniki
Gryf Mielec - Błękitni Siedlanka
Sokół Kolbuszowa - Smoczanka Mielec
Dębiaki - Sokół Malinie

24 SIERPNIA

Smoczanka Mielec - Raniżovia Raniżów

Kolbuszowianka II - Victoria Czermin
Sokół Malinie - Marmury Przyłęk
Atut Podborze - Ostrovia Ostrowy Baranowskie
Złotniczanka Złotniki - Gryf Mielec
Błękitni Siedlanka - Sokół Kolbuszowa
Madras Goleszów - Dębiaki

31 SIERPNIA

Raniżovia Raniżów - Błękitni Siedlanka

Ostrovia Ostrowy Baranowskie - Kolbuszowianka II
Marmury Przyłęk - Victoria Czermin
Sokół Malinie - Madras Goleszów
Gryf Mielec - Atut Podborze
Sokół Kolbuszowa - Złotniczanka Złotniki
Dębiaki - Smoczanka Mielec

7 WRZEŚNIA

Złotniczanka Złotniki - Raniżovia Raniżów

Kolbuszowianka II - Gryf Mielec
Victoria Czermin - Ostrovia Ostrowy Baranowskie
Madras Goleszów - Marmury Przyłęk
Smoczanka Mielec - Sokół Malinie
Atut Podborze - Sokół Kolbuszowa
Błękitni Siedlanka - Dębiaki

14 WRZEŚNIA

Raniżovia Raniżów - Atut Podborze

Sokół Kolbuszowa - Kolbuszowianka II
Gryf Mielec - Victoria Czermin
Marmury Przyłęk - Ostrovia Ostrowy Baranowskie
Sokół Malinie - Błękitni Siedlanka
Madras Goleszów - Smoczanka Mielec
Dębiaki - Złotniczanka Złotniki

21 WRZEŚNIA

Kolbuszowianka II - Raniżovia Raniżów

Victoria Czermin - Sokół Kolbuszowa
Victoria Ostrowy Baranowskie - Gryf Mielec
Smoczanka Mielec - Marmury Przyłęk
Złotniczanka Złotniki - Sokół Malinie
Błękitni Siedlanka - Madras Goleszów
Atut Podborze - Dębiaki

28 WRZEŚNIA

Raniżovia Raniżów - Victoria Czermin

Dębiaki - Kolbuszowianka II
Sokół Kolbuszowa - Ostrovia Ostrowy Baranowskie

Marmury Przyłęk - Gryf Mielec

Sokół Malinie - Atut Podborze

Madras Goleszów - Złotniczanka Złotniki

Smoczanka Mielec - Błękitni Siedlanka

5 PAŹDZIERNIKA

Ostrovia Ostrowy Baranowskie - Raniżovia Raniżów

Kolbuszowianka II - Sokół Malinie
Victoria Czermin - Dębiaki
Gryf Mielec - Sokół Kolbuszowa
Błękitni Siedlanka - Marmury Przyłęk
Złotniczanka Złotniki - Smoczanka Mielec
Atut Podborze - Madras Goleszów

12 PAŹDZIERNIKA

Raniżovia Raniżów - Gryf Mielec

Madras Goleszów - Kolbuszowianka II
Sokół Malinie - Victoria Czermin
Dębiaki - Ostrovia Ostrowy Baranowskie
Marmury Przyłęk - Sokół Kolbuszowa
Smoczanka Mielec - Atut Podborze
Błękitni Siedlanka - Złotniczanka Złotniki

19 PAŹDZIERNIKA

Sokół Kolbuszowa - Raniżovia Raniżów

Kolbuszowianka II - Smoczanka Mielec
Victoria Czermin - Madras Goleszów
Ostrovia Ostrowy Baranowskie - Sokół Malinie
Gryf Mielec - Dębiaki
Złotniczanka Złotniki - Marmury Przyłęk
Atut Podborze - Błękitni Siedlanka

26 PAŹDZIERNIKA

Marmury Przyłęk - Raniżovia Raniżów

Błękitni Siedlanka - Kolbuszowianka II
Smoczanka Mielec - Victoria Czermin
Madras Goleszów - Ostrovia Ostrowy Baranowskie
Sokół Malinie - Gryf Mielec
Dębiaki - Sokół Kolbuszowa
Złotniczanka Złotniki - Atut Podborze

2 LISTOPADA

Raniżovia Raniżów - Dębiaki

Kolbuszowianka II - Złotniczanka Złotniki
Victoria Czermin - Błękitni Siedlanka
Ostrovia Ostrowy Baranowskie - Smoczanka Mielec
Gryf Mielec - Madras Goleszów
Sokół Kolbuszowa - Sokół Malinie
Marmury Przyłęk - Atut Podborze

9 LISTOPADA

Sokół Malinie - Raniżovia Raniżów

Atut Podborze - Kolbuszowianka II
Złotniczanka Złotniki - Victoria Czermin
Błękitni Siedlanka - Ostrovia Ostrowy Baranowskie
Smoczanka Mielec - Gryf Mielec
Madras Goleszów - Sokół Kolbuszowa
Dębiaki - Marmury Przyłęk

Ranizów w internecie

Powstała oficjalna internetowa strona Urzędu Gminy w Ranizowie. Jej adres jest bardzo prosty: www.ranizow.pl. Znajdują się na niej odsyłacze do poszczególnych działów tematycznych: Urząd Gminy, Historia, Kultura, Turystyka, Uchwały Rady Gminy, Przetargi. Znajdują się tu również nasze „Wieści Ranizowskie”, a w nich zdjęcia w kolorze, czego na razie nie możemy pokazać w wydaniu papierowym.

Informacje zawarte na tej stronie mają nieco inny układ, niż widzimy to w gazecie. Podobne do wydania gazetowego są „Wieści Ranizowskie” umieszczone na stronie www.abakus.kolbuszowa.pl.

Na szczególną uwagę zasługuje BIP, czyli Biuletyn Informacji Publicznej. Powszechny dostęp obywateli do informacji o pracy urzędów, pracujących w nich urzędników, strukturach, aktach prawnych. Klikając na BIP dowiemy się o Urzędzie Gminy, Radzie Gminy (składy komisji, ich kompetencjach), Wójcie, jednostkach organizacyjnych i wielu innych informacjach.

Aktualnie strona jest cały czas w budowie i nie wszystkie funkcje są aktywne, bądź zapełnione informacjami. Ale z czasem informacji będzie na niej przybywać.

(inf. wł.)

Podlewanie stadionu

W każdym numerze „Wieści Ranizowskich” informujemy Czytelników o postępach przy remoncie stadionu sportowego w Ranizowie. Dzisiaj przedstawiamy, jak strażacy z OSP Ranizów pomagają przyrodzie i opiekunom w utrzymaniu zielonej płyty.

Dotkliwa susza, jaka nawiedziła nasz region, spowodowała wysychanie traw i innej roślinności na polach uprawnych. Nie ominęła również stadionu. Wprawdzie co dzień podłączane są zraszacze, ale ich wydajność jest zbyt mała, szczególnie przy wysokiej temperaturze. O pomoc poproszono miejscowych strażaków, którzy dysponują odpowiednim sprzętem. Wodę do podlewania czerpano z rzeki przy moście na Zagrodach. Każdorazowo na płytę stadionu wylano około 36 m³ wody, a takich akcji w lipcu i sierpniu br. było 7.

Pierwszy inauguracyjny mecz na nowej nawierzchni miał miejsce 17 sierpnia, gdzie „Ranizovia” podejmowała „Madras” z Golezowa. Gospodarze wygrali wysoko 6:3.

(inf. wł.)

Urokliwy zalew

Choć wszędzie panuje dotkliwa susza, to w zalewie „Maziarnia” wody jeszcze nie brakuje, jednak skutki wysokiej temperatury daje się zauważyć w wodzie. Masowy zakwit glonów z rodzaju sinic oraz innych spowodował w lipcu br. śnięcie dużej ilości ryb z gatunku jazgaczy oraz trochę okoni. Chociaż dla rybostanu jest to strata niewielka, gdyż oba te gatunki stanowią tzw. „chwast”, to dla wypoczywających było powodem do niewielkiej paniki i narzekań na jakość wody. A ta pod względem fizykochemicznym i bakteriologicznym spełnia wszelkie normy, co potwierdziły badania wykonane przez sanepid.

Słaby dopływ wody z dorzecza, podwyższona temperatura powoduje w/w skutki, a co za tym idzie, barwa wody zmienia odcień na zielonkawą. Jest to zjawisko powszechne w innych wodach stojących, o czym informowały media ogólnopolskie, np. w jeziorach na Mazurach.

(inf. wł.)

„Wieści Ranizowskie” - pismo społeczno-kulturalne. Miesięcznik. Wydawca: Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Ranizowie, tel. (017) 22 85 703, e-mail: goksir@poczta.onet.pl Redaguje Zespół. Teksty podpisane odzwierciedlają poglądy autorów. Przedruk dozwolony za zgodą Redakcji lub autora. Adres internetowy: www.ranizow.pl
www.abakus.kolbuszowa.pl/html/prasa.html Oddano do druku 19.08.2003 r. Nakład: 350 szt.